

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 7. december 2011
Enhed: Juridisk Enhed
Sagsbeh.: MAKI
Sags nr.: 1112524
Dok nr.: 740910

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 7. november 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 103 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF) .

Spørgsmål nr. 103:

”Vil ministeren oplyse, hvor mange tilsyn Humlegården har haft, og hvilken instans der har udført disse, i den tid Humlegården har praktiseret? Ministeren bedes endvidere oplyse, hvorfor man ikke har stoppet behandlingen på Humlegården, når Sundhedsstyrelsen har fået informationer og klager over stedet.”

Svar:

Med henblik på besvarelse af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Sundhedsstyrelsen har aflagt seks tilsynsbesøg på Humlegården gennem årene. Hvilke andre myndigheder der har aflagt tilsyn på Humlegården kan Sundhedsstyrelsen ikke redegøre for.

Sundhedsstyrelsens første tilsynsbesøg på Humlegården var i 1993, hvor Sundhedsstyrelsen aflagde tilsynsbesøg sammen med Levnedsmiddelkontrollen for at vurdere de hygiejniske forhold på stedet.

Det andet besøg var i 2001. Ved dette besøg fandt Sundhedsstyrelsen, at Humlegården ikke havde opstillet tilstrækkelige instrukser for blandt andet håndtering og opbevaring af lægemidler. Humlegården blev bedt om at bringe forholdene i orden. Herunder at patienterne blev korrekt informeret før og under behandlingen.

Sundhedsstyrelsen har gennem årene modtaget henvendelser om Humlegården og har set på, om behandlingen i sig selv kunne udgøre en fare for patienten og om reglerne for det informerede samtykke var overholdt.

Sundhedsstyrelsen har løbende ført tilsyn med Humlegaarden og har på givne foranledning flere gange indskærpet over for Humlegårdens læge at han skulle informere sine patienter og føre sine journaler i henhold til gældende regelsæt.

Sundhedsstyrelsen har konkret vurderet patientforløb og fundet, at patienterne ikke blev udsat for urimelig behandlingsmæssig risiko i forhold til grundlidelsen.

Sundhedsstyrelsen har ved sin vurdering taget i betragtning, at der var tale om svært syge patienter, hvor andre behandlingsmuligheder indenfor det almindelige sundhedsvæsen havde været forsøgt uden effekt.

Før 2000 var autorisationsfratagelse den eneste sanktionsmulighed Sundhedsstyrelsen havde overfor læger hvis faglige virke var til fare for patienterne, Indtil 2005 har Sundhedsstyrelsen kun kunnet give faglige påbud og indstille til virksomhedsindskrænkninger, når der forelå kritiske afgørelser fra Sundhedsvæsenets Patientklagenævn eller domme fra domstolene. En enkelt kritisk afgørelse fra Sundhedsvæsenets Patientklagenævn er som reglen ikke tilstrækkelig til at give et fagligt påbud, og særligt ikke når den kritiske afgørelse foreligger mange år før sanktionen blev mulig.

Sundhedsstyrelsen har hidtil vurderet, at den behandling som Humlegårdens læge har givet, ikke har været til fare for patienterne.

Der har igennem årene kun været en håndfuld klager ved Sundhedsvæsenets Patientklagenævn over den behandling som Humlegårdens læge har givet. Kun i én enkelt sag har Sundhedsvæsenets Patientklagenævn udtalt kritik af lægens faglige virke i 1999. Kritikken blev givet med indskærpelse. Nævnet kritiserede, at lægen ikke havde informeret en patient korrekt.

Det var Sundhedsstyrelsens vurdering, på baggrund af denne kritiske afgørelse, at lægens fremtidige faglige virke ikke ville være til fare for patienterne.

I hhv. 2009 og 2010 modtog Sundhedsstyrelsen 1 henvendelse fra sygehusafdelinger om, at Humlegårdens læge behandlede med cytostatika, såkaldt monometrisk kemoterapi.

Sundhedsstyrelsen har skriftligt henvendt sig til lægen på Humlegården og henstillet til, at han ophørte behandling med cytostatika i 2009. Da Sundhedsstyrelsen fik en ny henvendelse om, at lægen fortsat brugte cytostatika aflagde styrelsen i 2010 et nyt tilsynsbesøg på Humlegården.

Sundhedsstyrelsen har to gange indenfor det sidste år været på tilsynsbesøg på Humlegården, hvor man bl.a. indhentede en række af lægens patientjournaler.

På baggrund af gennemgangen af patientjournalerne fra tilsynsbesøgene vurderede Sundhedsstyrelsen, at den behandling som Humlegårdens læge gav med cytostatika var til fare for patienternes sikkerhed.

Ved gennemgang af journalerne vurderede Sundhedsstyrelsen også, at patienterne ikke i tilstrækkelig grad blev informerede forud for og under behandlingerne.

Den 23. august 2011 blev det aftalt med Humlegårdens læge, at han fremover ville undlade at behandle sine patienter med cytostatika. Sundhedsstyrelsen gav endvidere lægen et påbud om at han i fremtiden skal informere sine patienter, jf. gældende regler, ligesom han fik påbud om, at informationen og samtykket skal fremgå af patientjournalen.

Det er Sundhedsstyrelsens opfattelse, at en læge er forpligtet til at give en særlig indgående og detaljeret information til patienten, specielt hvis lægen giver en behandling som ikke er en almindeligt anerkendt behandling.

Ved den type behandling som Humlegårdens læge tilbyder, skal patienterne informeres om, at det ikke er en almindelig anerkendt behandling og at der ikke foreligger viden-

skabelig dokumentation for behandlingen, og om de mulige bivirkninger af behandlingen. Sundhedsstyrelsen kan oplyse, at da patienten ikke kan forudsættes at have forhåndskendskab til de anvendte behandlingsmetoder, skal lægens information være mere grundig, når lægen tilbyder en ikke almindeligt anerkendt behandling. Herved får patienten reelt en mulighed for at tage stilling til om vedkommende ønsker at modtage behandlingen eller ej.

Sundhedsstyrelsen har ultimo oktober og primo november 2011 på ny aflagt tilsynsbesøg på Humlegården. Formålet med disse besøg var at vurdere, om Humlegårdens læge overholdt den aftale, han har indgået med Sundhedsstyrelsen, om at han ikke må behandle med cytostatika, og om han overholder de givne faglige påbud. Sundhedsstyrelsen er i gang med at vurdere materialet.

Sundhedsstyrelsen kan oplyse, at en læge som udgangspunkt har ret til selv at vælge hvilken behandling vedkommende vil tilbyde sine patienter. Dette gælder også behandlinger som ikke umiddelbart er almindeligt anerkendte og hvor der ikke er videnskabelig dokumentation for effekten af behandlingen. Det kan fx være behandlinger med misteltenpræparater eller andre homøopatiske præparater.

Når Sundhedsstyrelsen vurderer en læges behandlinger med nye og udokumenterede behandlinger lægger Sundhedsstyrelsen vægt på om lægen har indhentet et informeret samtykke. Det betyder, at lægen grundigt og tilstrækkeligt informerer sine patienter så de kan træffe beslutning om de vil modtage behandlingen eller ej.

Informationen til patienten og hvad patienten har tilkendegivet til informationen skal journalføres.

Sundhedsstyrelsen har således aflagt i alt 6 tilsynsbesøg på Humlegården heraf 4 i 2010 og 2 i 2011 i forbindelse med den problematik der aktuelt sagsbehandles i styrelsen."

Jeg kan henholde mig til det af styrelsen oplyste.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Mogens Jørgensen